การดำเนินงานอารักขาพืชที่ผ่านมา
และ
ทิศทางการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒

กลุ่มส่งเสริมการจัดการสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

นางพัชรมณฑ์ ศิริเลิศวิมล
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

บุคคลากรในกลุ่ม

ผอ.กลุ่ม

(ว่าง)

นางพัชรมณฑ์ ศิริเสิศวิมล

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

นายประวิน นัยเจริญ

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

นางสาวกันยากร อุทัย

นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

นายอนุตร บูรณพานิชพันธุ์

นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

นางสาวโสภาวรรณ ชุมเสนา

นักวิชาการเกษตร

นายโกมินทร์ ศิริถ้วยทอง

พนักงานธุรการชั้น 4

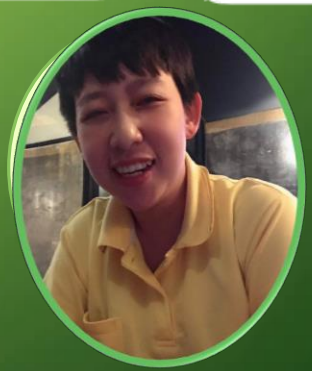

นางสาวมุจลินท์ บุตรละคร

นักวิชาการเกษตร

ภารกิจ

๑. ศึกษา พัฒนา ประยุกต์ วิเคราะห์ วางแผนการส่งเสริม/วางแผนการให้บริการ กำหนดแนวทาง สนับสนุนวิชาการ / สนับสนุนและให้บริการ ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษา เป็นศูนย์กลางการประสานงานด้าน

- เทคโนโลยีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องปลอดภัย
- การตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

งานส่งเสริมการอารักขาพืชที่รับผิดชอบ

- ปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- ส่งเสริมและให้บริการการจัดการศัตรูพืชฯ (การจัดการศัตรูมะพร้าว)

ความเป็นมากิจกรรมการปรับพฤติกรรมฯ

๒๕๕๗	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานด้านความปลอดภัยจากสารเคมีเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีพระชนมายุ ครบ ๘๖ พรรษา)
๒๕๕๘	โครงการลดความเสี่ยงเกษตรกรจากการระบาดศัตรูพืช กิจกรรมรณรงค์ ลด ละ การใช้สารเคมีเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒๕๕๙	โครงการลดความเสี่ยงเกษตรกรจากการระบาดศัตรูพืช
๒๕๖๐	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) (กิจกรรมด้านการจัดการศัตรูพืช)
๒๕๖๑	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) (กิจกรรมด้านการจัดการศัตรูพืช)
๒๕๖๒	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรกร

พื้นที่ดำเนินการปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีของเกษตรกร ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒

ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
๗๗ จังหวัด	ชัยนาท	เพชรบุรี	เลย	สุโขทัย	กรุงเทพฯ
	กาญจนบุรี	ราชบุรี	หนองคาย	พิจิตร	สุพรรณบุรี
	จันทบุรี	ปราจีนบุรี	อุดรธานี	อุทัยธานี	นครปฐม
	สระแก้ว	ระยอง	พะเยา	ประจวบฯ	สมุทรสาคร
	ขอนแก่น	เชียงราย	ลำปาง	ชุมพร	สกลนคร
	นครราชสีมา	กำแพงเพชร	น่าน	กาฬสินธุ์	ชัยภูมิ
	เชียงใหม่	พิษณุโลก	ศรีสะเกษ	มุกดาหาร	บุรีรัมย์
	ตาก	เพชรบูรณ์	อุบลฯ	ร้อยเอ็ด	นครศรี
	นครสวรรค์	อุตรดิตถ์	สุรินทร์	นครพนม	สุราษฎร์ธานี

การดำเนินงาน

กิจกรรมหลัก

๑. อบรมพัฒนาความรู้วิทยากรในการการใช้สารเคมี

๒. จัดกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นหนัก ผ่านศจช ต่อเนื่อง ๓ - ๔ ครั้ง

๓. สนับสนุนการใช้ปัจจัยทดแทนสารเคมี

๔.จัดงานวันรณรงค์การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๕. ตรวจสุขภาพเกษตรกรเพื่อประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพ

๖. ตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตการเกษตร

ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ ดำเนินการ ๓๖ จังหวัด

ผลการดำเนิน ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑
๓๖ จังหวัด

กิจกรรม	ผลงาน
๑. อบรมพัฒนาวิทยากรการใช้สารเคมีฯ	๒๐๐ คน
๒. จัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	< ๓,๖๐๐ ราย
๓. จัดงานรณรงค์	๑๔,๐๐๐ ราย
๓. สนับสนุนเชื้อจุลินทรีย์/ปัจจัยทดแทนสารเคมี	< ๒,๐๐๐ ราย
๔. ตรวจสุขภาพของเกษตรกร	๒,๓๐๐ ราย
๕. ตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตเกษตร	๗,๘๐๐ ตัวอย่าง

การปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีของเกษตรกร ปี ๒๕๖๒

เป้าหมาย ๑๘ จังหวัด

<u>กลุ่ม ๑</u> จังหวัดเดิมต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๑ มี ๙ จังหวัดได้แก่ สุโขทัย พิจิตร อุทัยธานี นครพนม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร

<u>กลุ่ม ๒</u> จังหวัดคัดเลือกใหม่ปี ๒๕๖๒ มี ๙ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สกลนคร ชัยภูมิ บุรีรัมย์ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี

กิจกรรม

๑. อบรมพัฒนาวิทยากรการใช้สารเคมีที่ถูกต้องและปลอดภัย ส่วนกลาง

๒. จัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ➡ กษจ./กษอ. ➡

๒.๑ พัฒนาคัดเลือกจุดดำเนินการจังหวัดละ ๒ จุด ๆ ละ ๒๕ ราย (จังหวัดที่ดำเนินการต่อเนื่อง ให้คัดเลือกจุดใหม่ไม่ซ้ำปี ๒๕๖๑ ถ่ายทอดตามกระบวนการ FFS ๓ ครั้ง

๒.๒ จุดดำเนินโครงการควรเน้นพื้นที่ ศพก. หรือ ศจช. หรือโครงการแปลงใหญ่ มีประวัติแนวโน้มการใช้สารเคมีมาก มีร้านค้าจำหน่ายสารเคมีมาก

กิจกรรม

๓. สนับสนุนเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี

★ กษจ. / กษอ.สำรวจความต้องการใช้ แจ้ง ศทอ. จัดส่งหัวเชื้อตามแผน

★ ศทอ. สนับสนุนฯและรายงานการสนับสนุนผ่านระบบ

๔. ตรวจสุขภาพของเกษตรกร ก่อน – หลัง เข้าร่วมโครงการ

สำนักงานเกษตรจังหวัด ประสาน สาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ให้บริการตรวจระดับสารพิษในเลือดเกษตรกร ๒ ครั้ง

กิจกรรม

๕. ตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตเกษตร

★ ส่วนกลางจัดซื้อ/จัดหาน้ำยา ส่งให้จังหวัด นำไปตรวจหาสารพิษตกค้างในผลผลิตเกษตรกรที่ร่วมกิจกรรม อย่างน้อย ๑ ครั้ง ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต

★ <u>เพื่อประเมินความปลอดภัยของผลผลิตของ</u>เกษตรกร

★เป้าหมาย จังหวัดละ ๕๐ ตัวอย่าง โดยใช้ชุดทดสอบ GT

กิจกรรมและงบประมาณ ๒๕๖๒

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑. อบรมพัฒนาวิทยากรการใช้สารเคมีฯ	๕๐ คน	๑๙๕,๐๐๐
๒. จัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	๙๐๐ ราย	๕๔๐,๐๐๐
๓. สนับสนุนเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืชทดแทนสารเคมี	๓๖ ศจช/กลุ่ม	๑๒๐,๐๐๐
๔. ตรวจสุขภาพของเกษตรกร	๙๐๐ ราย	๑๘๐,๐๐๐
๕. ตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตเกษตร	๑๐๐๐ ตัวอย่าง	๕๔,๐๐๐

สรุปกิจกรรมและงบประมาณรายจังหวัด ปี ๒๕๖๒

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
๑. จัดกระบวนการเรียนรู้การใช้สารฯแบบมีส่วนร่วม จังหวัดละ ๒ จุดๆ ละ ๓ ครั้ง	๕๐ ราย	๓๐,๐๐๐
๒. ตรวจสุขภาพเกษตรกร ก่อนและหลังดำเนินโครงการ	๕๐ ราย	๑๐,๐๐๐
๓. ตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตเกษตร ๑ ครั้ง ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต	๕๐ ตัวอย่าง	๑,๐๐๐
๔. ประเมินพฤติกรรมการใช้สารเคมีของเกษตรกร	๕๐ ราย	-

การจัดการศัตรูมะพร้าว

(หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงแรด ด้วงงวง)

ปี	พื้นที่ดำเนินการ
๒๕๕๙	๒๔ จังหวัด
๒๕๖๐	๒๕ จังหวัด
๒๕๖๑	๒๙ จังหวัด
๒๕๖๒	๖๕ จังหวัด

กิจกรรม

- อบรมการจัดการศัตรูมะพร้าวให้กับเจ้าหน้าที่อารักขาพืช
- จัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการศัตรูมะพร้าว
- แปลงเรียนรู้การจัดการศัตรูมะพร้าว
- รณรงค์การจัดการศัตรูมะพร้าว
- ผลิตและปล่อยศัตรูธรรมชาติ

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	เป้าหมาย	หมายเหตุ
๑. อบรมวิทยากรการจัดการศัตรูมะพร้าว	๑๐๐ คน	ปี ๕๙ - ๖๐
๒. รณรงค์ถ่ายทอดความรู้	๒,๘๐๐ ราย	ปี ๕๙ - ๖๐
๓. จัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	๙๗๕ ราย	ปี ๕๙ - ๖๐
๔. จัดทำแปลงเรียนรู้	๕๐ แปลง	ปี ๕๙ - ๖๑
๕. ผลิตขยาย/ปล่อยศัตรูธรรมชาติ		

กิจกรรมจัดการศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๖๒

กิจกรรม	เป้าหมาย	หมายเหตุ
๑. อบรมเจ้าหน้าที่พัฒนา/สร้างการรับรู้	๕๐ คน	จาก ๓๖ จว.
๒. จัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	๒,๐๐๐ ราย	
๓. จัดทำแปลงเรียนรู้	๒๙ แปลง	
๔. ผลิตขยาย/ปล่อยศัตรูธรรมชาติ	ตามสถานการณ์	
๕. สนับสนุนการควบคุมศัตรูมะพร้าว	๒๙ จังหวัด	ฟีโรโมน

สวัสดีค่ะ

กลุ่มส่งเสริมการการจัดการสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช